

सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षातील
प्रधानमंत्री मातृ वंदना या योजनेचा सर्वसाधारण
घटकाचा (General) राज्य हिश्याचा ४०%
निधी वितरित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रमाव-२०२२/१६६६/प्र.क्र.६००/कु.क.
गो. ते. रुग्णालय संकुल इमारत, १० मजला, ए विंग,
मंत्रालय, एल.टी.मार्ग, मुंबई -४०० ००१.
तारीख: १५ नोव्हेंबर, २०२२

वाचा -

- १) केंद्र शासनाचे पत्र क्र.No.१५/२१/२०२२-PMMVY, दि.१९.९.२०२२
- २) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे यांचे पत्र जा.क्र. ७०७७९-७९/२०२२, दि. २१.१०.२०२२

प्रस्तावना :-

प्रधानमंत्री मातृ वंदना ही केंद्र पुरस्कृत योजना आहे. सदर योजना सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षापासून केंद्र व राज्य शासनाच्या सहभागातून (६०: ४० यानुसार) राज्यात राबविण्यात येत आहे. यामध्ये केंद्र शासनाचा ६० % व राज्य शासनाचा ४० % आर्थिक सहभाग आहे. सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षातील केंद्र हिश्याच्या (आवर्ती) सर्वसाधारण घटकाचा रु.५४,९०,३१,०८६/- (रुपये चोपन्न कोटी नव्वद लाख एकतीस हजार शहाऐंशी फक्त) एवढा निधी केंद्र शासनाने राज्यास संदर्भ क्र.१ च्या आदेशान्वये उपलब्ध करून दिला आहे. सदर निधी आयुक्त, आरोग्य सेवा व अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे नावे उघडण्यात आलेल्या Escrow Account मध्ये थेट जमा झाला आहे. सदर निधीच्या अनुरूप ४०% प्रमाणे राज्य हिश्याचा रु.३६,६०,२०,७२४/- (रुपये छत्तीस कोटी साठ लाख विस हजार सातशे चौविस फक्त) एवढा निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय:-

प्रधानमंत्री मातृवंदना योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी केंद्र शासनाने सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षातील सर्वसाधारण घटकाचा केंद्र हिश्याचा (आवर्ती) रु.५४,९०,३१,०८६/- (रुपये चोपन्न कोटी नव्वद लाख एकतीस हजार शहाऐंशी फक्त) एवढा निधी राज्यास उपलब्ध करून दिला आहे. सदर निधीच्या अनुरूप ४०% प्रमाणे राज्य हिश्याचा रु.३६,६०,२०,७२४/- (रुपये छत्तीस कोटी साठ लाख वीस हजार सातशे चौविस फक्त) एवढा निधी वितरित करणे आवश्यक आहे. तथापि या

योजनेकरिता वित्त विभागाने रु. ३२, ९२,००,०००/- (रु. बत्तीस कोटी ब्यान्नव लाख फक्त) इतका निधी बीम्स प्रणालीवर उपलब्ध करून दिलेला असल्यामुळे सदर निधी वितरीत करण्यास शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे. उर्वरित निधी वित्त विभागाने उपलब्ध करून दिल्यानंतर वितरीत करण्याचा शासन निर्णय स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येईल.

२. उपरोक्त अनुदानासाठी प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून दिलेल्या अनुदानाचे देयक कोषागारात सादर करून निधी प्राप्त करून घेऊन आयुक्त, आरोग्य सेवा व अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांच्या नावे उघडण्यात आलेल्या Escrow Account मध्ये जमा करण्याची कार्यवाही करावी. यासाठी सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन) आरोग्य सेवा, मुंबई यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. या शासन निर्णयान्वये वितरीत केलेले अनुदान योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी उघडण्यात आलेल्या Escrow Account मध्ये जमा झाल्यानंतर लाभपात्र लाभार्थ्यांच्या खात्यात थेट जमा करण्यात येणार आहे असे प्रमाणित करण्यात यावे.

४. वित्त विभागाच्या दि.४ एप्रिल, २०२२ च्या शासन परिपत्रकासोबतच्या परिशिष्टातील अ.क्र.९ मधील तपासणी सूचिनुसार असे प्रमाणित करण्यात येते की, सदर योजनेस प्रशासकीय मान्यता घेण्यात आली आहे, सदरचा निधी शासन निर्णयातील अटी व शर्तीची पूर्तता झाल्यानंतरच वितरण करण्यात यावा, यापूर्वी वितरीत केलेला ७५ % पेक्षा जास्त निधी खर्च झाला असून त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केले आहे, यापूर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने लेखापरिक्षक / महालेखापाल यांच्याकडून कोणतेही गंभीर आक्षेप नाहीत, या शासन निर्णयान्वये वितरीत केलेले अनुदान योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी उघडण्यात आलेल्या इस्करो खाते मध्ये जमा झाल्यानंतर लाभपात्र लाभार्थ्यांच्या खात्यात थेट जमा करण्यात येणार आहे, सदर प्रस्तावात वस्तू खरेदी प्रस्ताव तसेच, भांडवली वस्तू खरेदीचा समावेश नाही. प्रस्तुत योजनेत संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही व निधी स्वीय प्रपंजी लेखा अथवा बँक खात्यात जमा न करता खर्च केला जाणार आहे.

५. सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षात "मागणी क्र. आर-१, २२११- कुटुंब कल्याण, (००) १०३ माता व बाल आरोग्य, (०२) प्रधानमंत्री सुरक्षित मातृत्व सहयोग कार्यक्रम, (०२) (०१) प्रधानमंत्री मातृ वंदना योजना, (केंद्र पुरस्कृत योजना) (राज्य हिस्सा ४० %) (कार्यक्रम) (२२११ १३८८), ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली मंजूर असलेल्या तरतूदीच्या मर्यादेत खर्च करण्यात यावा.

६. सदर खर्च हा सशर्त असून केलेल्या खर्चाचे विहित नमुन्यातील उपयोगिता प्रमाणपत्र व योजनेच्या प्रगतीचा अहवाल केंद्र व राज्य शासनास विहित प्रपत्रात केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक

सूचनांनुसार वेळोवेळी पाठविण्यात यावा. तसेच सदर निधी हा सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षात खर्च करण्यात यावा. प्रधानमंत्री मातृ वंदना या केंद्र पुरस्कृत योजनेसाठी प्राप्त झालेल्या अनुदानापेक्षा अधिक खर्च होणार नाही याची दक्षता संबंधित कार्यालयाने घ्यावी.

७. हा शासन निर्णय शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि. २२.०४.२०२२ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१११५११४२१६९९१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(नंदकुमार ग. आंदळकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरीक्षा १/२ मुंबई/ नागपूर
२. अधिदान व लेखा कोषागार, मुंबई.
३. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
४. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
५. संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई.
६. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे
७. सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
८. प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई
९. वित्त विभाग, व्यय -१३ / अर्थसंकल्प -९, मंत्रालय, मुंबई.
१०. सार्वजनिक आरोग्य विभाग (अर्थसंकल्प / लेखा), मंत्रालय, मुंबई
११. निवड नस्ती (कु.क.)